

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.092/2020/8.

A képviselő 1 (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Oláh Tamás jogtanácsos) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Kenyhercz Andrea kamarai jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen illetmény-különbözet megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 70.M.566/2019/7. számú ítéletével szemben az alperes által 8. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.000 (ötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési eljárás 15.000 (tizenötezer) forint összegű illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

- [1] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Mf.680.056/2019/6. számú végzése alapján ismételten lefolytatott elsőfokú eljárás eredményeként a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2019. október 28. napján hozott 70.M.566/2019/7. számú ítéletével illetmény-különbözet címén 152.400 Ft, rendvédelmi ágazati pótlék címén 4.600 Ft, ezen kívül a késedelmi kamatok, továbbá 15.000 Ft első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.
- [2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes középfokú besorolású munkakörben közalkalmazottként végzett munkát az alperesnél, a jogviszonya 2016. február 26. napjáig állt fent. 2014. január 1-jétől az alperes a felperes garantált illetményét 111.600 Ft-ban, a garantált összegben felül munkáltatói döntésen alapuló részt 62.100 Ft-ban állapította meg, így a felperes illetménye 173.700 Ft volt. 2015. január 1. és 2015. június 30. között az alperes garantált illetményként továbbra is 111.600 Ft-ot határozott meg felperes számára, a garantált összegben felül munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összege továbbra is 62.000 Ft volt, így a felperes pótlékok nélkül számított illetménye változatlanul 173.700 Ft maradt. 2015. június 1-jétől az alperes a garantált illetményt 122.000 Ft-ban állapította meg, a garantált összegben felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 51.700 Ft-ra csökkentette, ugyanakkor a felperes részére 8.685 Ft rendvédelmi ágazati pótlék került megállapításra, melyre tekintettel az össz-illetménye 182.385 Ft-ra emelkedett.

2016. január 1-jétől a jogviszony megszűnéséig a felperes garantált illetménye 129.000 Ft, munkáltatói döntésen alapuló illetményrész 47.700 Ft, a rendvédelmi ágazati pótlék összege 17.670 Ft-volt, így az össz-illetmény 194.370 Ft-ra emelkedett.

- [3] Az elsőfokú bíróság a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (7)-(10) bekezdései alkalmazásával alaposnak találta a felperes keresetét, melyben 2014. november 1. és 2016. február 26. közötti időszakra érvényesített illetmény-különbözettel, illetve a 2015. július 1. és 2016. február 26. közötti időszakra rendvédelmi ágazati pótlék különbözetére vonatkozó igényt. Rámutatott, hogy a felperes középfokú végzettséget igénylő munkakörben volt foglalkoztatva, ezért megillette a garantált bérminimum összege. Az alperes ennek ellenére 2014. évben a garantált illetményrészben a jogszabály által biztosított összegnél alacsonyabb összegben állapította meg a garantált illetményt, amely kihatott a 2015. és 2016. évi illetmény összegére is. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a garantált illetményrész jogszabályon alapuló összeg, az ezen felül megállapított része az illetménynek a munkáltató mérlegelési jogkörén alapul. A jogszabály lehetőséget ad a munkáltatónak arra, hogy az illetmény összegének csökkentése nélkül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegéből kiegészítse a besorolás szerinti garantált illetményt a garantált bérminimum összegére, ugyanakkor ennek eredményeképp az összjövedelem nem csökkenhet, mert erre csak a felek közös megegyezése alapján van lehetőség. Az alperes a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt csökkentette a felperes esetében, ugyanakkor erről nem hozott határozatot, korábbi döntésétől pedig egyoldalúan, a felperes tájékoztatása nélkül nem térhetett el. Mindezekre tekintettel a garantált illetmény megfelelő számításán és megfizetésén alapuló illetmény-különbözettel kapcsolatos kereseti kérelmet a keresetben meghatározott összegszerűség alapján megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság. Alaposnak találta továbbá a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak részére rendvédelmi ágazati pótlék megállapításáról szóló 29/2015. (VI. 15.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) alapján a rendvédelmi ágazati pótlék különbözetének megfizetésére irányuló igényt is, mivel ezt a bruttó illetmény alapján kellett megállapítani annak adott százalékában. A felperes besorolási illetményét, illetve a rendvédelmi ágazati pótléket azonban az alperes a jogszabályokkal ellentétben alacsonyabb összegben állapította meg, ezért ezen a jogcímen is megillette a felperest a keresetben meghatározott különbözet.

Az alperes fellebbezése

- [4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú döntés megváltoztatását és a keresetet elutasító érdemi döntés meghozatalát kérte. Másodlagosan a felperes pernyertessége esetére az elsőfokú perköltség összegét vitatta, e vonatkozásban kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a pertárgyérték 2-3 %-ának megfelelő összegűre történő mérséklését.
- [5] Az alperes fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a tényállást és az alkalmazandó jogszabályokat, azonban ezekből téves jogi következtetéseket vont le, emiatt megalapozatlan az érdemi döntése, ugyanakkor ítélete indokolásában nem cáfolta érdemben az alperes jogi érvelését.
- [6] Mindezekre tekintettel az alperes fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a garantált illetmény eleve nem szorul kiegészítésre, amennyiben a közalkalmazott össz-illetménye eléri, vagy meghaladja a garantált bérminimum, illetve a minimálbér mindenkori összegét. Rámutatott, hogy a Kjt. 66. §-a kétféle módon is meghatározza a garantált illetmény fogalmát, ez a kétféle meghatározás pedig jelentős ellentmondásban van, ezért nem elégséges a jogszabályok nyelvtani értelmezése, szükséges a logikai, rendszertani értelmezés is a helyes döntés meghozatalakor.

- [7] Az alperes kifejtette, hogy a minimálbérre vonatkozó mindenkori kormányrendeletek és az ahhoz kapcsolódó mellékletek egyértelműen meghatározzák a garantált illetmény összegét. Erre figyelemmel álláspontja szerint abban az esetben tudott volna maradéktalanul eleget tenni a Kjt. 66. § (9) bekezdésében foglaltaknak, amennyiben önkényesen figyelmen kívül hagyja a kormányrendeletek rendelkezéseit, amely azonban nyilvánvalóan nem lehetett a jogalkotó célja. Mindezek alapján ez a jogszabályütközés rendes bírói jogértelmezéssel nem volt feloldható.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletében csupán kifejtette az alperesével ellentétes saját jogi álláspontját ugyanakkor érdemben nem cáfolta az alperes álláspontját, a jogszabályok szövegét pedig nem az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően értelmezte.
- [9] Az Alaptörvény szerinti értelmezés ugyanis arra vezetne, hogy az alperes álláspontjával egyezően a közalkalmazott illetménye egészének kell elérnie a mindenkori minimálbér, illetve garantált bérminimum összegét. A kormányrendeletek ugyanis az illetmény fogalmát az egész járandóságra alkalmazzák, nem csupán a közalkalmazott garantált illetményére. A felperesnek, mint közalkalmazottnak alanyi joga az illetmény egészére volt és nem annak egyes elemeire, melyre tekintettel az alperes jogszerűen járt el és helytállóan állapította meg a peresített időszakban a felperes illetményét.
- [10] Az elsőfokú perköltséget illetően az alperes nem vitatta, hogy a felperes jogi képviselője érdemi munkát végzett az elsőfokú eljárás során. Azonban az azonos tárgyú perek kapcsán már több éve ismertek a hasonló tárgyú igényben hozott kúriai döntések, így a felperes képviselte csekélyebb jogi szakmai munkát igényel. Mindezekre tekintettel a pertárgyérték 2-3%-ának megfelelő mértékűre kérte mérsékelni a felperest pernyertessége esetén megillető elsőfokú perköltség összegét.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

- [11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, a tényállás helyes megállapítására és a megfelelő szabályok alkalmazásával kifejtett helyes jogi indokolásra hivatkozva. Több kúriai döntés kapcsán rámutatott, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a munkáltató egyoldalú döntésén, mérlegelésén alapul és annak változatlan összegére a közalkalmazottnak alanyi joga van addig, amíg a garantált illetmény összege is változatlan. Amennyiben a 2013.-2014. évi illetmény helyes összege utóbb, perben kerül megállapításra, abban az esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha már ebben az évben is helyesen állapította volna meg a munkáltató az illetményét. A felperes álláspontja szerint az alperes perbeli védekezése ahhoz vezetne, hogy nem lehetne eredményes jogvitát kezdeményezni illetménnyel összefüggésben, mivel az alperes minden juttatással, illetményelemmel kapcsolatos követelés esetén hivatkozhatna arra, hogy az érintett közalkalmazott össz-illetménye meghaladja a követelt összeget. Mindezekre tekintettel sem volt elfogadható az az alperesi érvelés, hogy a felperest azért nem illette meg a garantált illetménye részeként a garantált bérminimum összege, mert az illetménye egyébként annak az összegét meghaladta. A felperes a rendvédelmi ágazati pótlék tekintetében is az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, arra hivatkozva, hogy e pótlék az illetmény összege alapján kerül megállapításra. Az illetmény téves megállapítása szükségszerűen kihatott annak összegére is, mivel az osztja az illetmény jogi sorsát.
- [12] A felperes a perköltség tekintetében is az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, figyelemmel a megelőző eljárások során hozott jogerős végzésekben foglaltakra is.
- #### **A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai**
- [13] Az alperes fellebbezése nem alapos.

- [14] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítás lefolytatását követően a megfelelő jogszabályok alkalmazásával és azok helyes értelmezésével érdemben jogszerű döntést hozott.
- [15] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel bírálta felül.
- [16] Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a garantált bérminimum összegét a közalkalmazott teljes illetményének kell elérnie. E körben az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Kjt. 66. § (9) bekezdésének b) pontjában foglaltakra. Az ennek értelmezése nyomán kialakult kúriai döntésekben is megjelenő egységes bírósági gyakorlat szerint a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a középfokú vagy magasabb iskolai végzettséget, illetve középfokú vagy magasabb szakképzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg. E jogszabályi rendelkezés külön megállapodás nélkül is kihatott a felek jogviszonyára és a felperes kinevezésének tartalmára.
- [17] A közalkalmazott garantált illetménye a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott besorolási illetmény és a munkáltatói többletilletmény is az illetmény része. Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől a felperes garantált illetményének el kellett érnie a garantált bérminimumnak, illetve minimálbérnek megfelelő összeget (Kúria Mfv.II.10.304/2016/4).
- [18] Az elsőfokú bíróság jogszerűen járt el, amikor vizsgálta a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésszel kapcsolatos intézkedési, tájékoztatási kötelezettség megvalósulását, mert az a vonatkozó bírói gyakorlat szerint a per eldöntése szempontjából releváns körülmény. A garantált illetmény jogszabályon alapuló kötelező mértékű juttatás, amely a jogszabály alapján akkor is változik a jogszabálynak megfelelően, ha arról a munkáltató nem hoz semmilyen írásbeli intézkedést, illetve a változásról nem tájékoztatja a közalkalmazottat. Ezzel szemben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a közléssel hatályossá válik és ehhez a munkáltató eltérő tartalmú intézkedéséig és az erről szóló tájékoztatásig kötve van (Kúria Mfv.II.10.589/2016/6.).
- [19] A Kúria az Mfv.II.10.460/2015. számú határozatában a Kjt. 24. § (2) bekezdésének utaló szabálya alapján hivatkozott az Mt. 58. §-ára és ennek alapján arra, hogy e szabályok sérelme nélkül van lehetőség a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentésére az illetmény összegének csökkenése nélkül. A Kúria az Mfv.II.10.080/2016/4. számú határozatában azt is rögzítette, hogy ez a lehetősége a munkáltatónak abban az esetben áll fenn, amennyiben a döntéséről megfelelően, azaz írásban tájékoztatja a munkavállalót és e tájékoztatási kötelezettség jogszabályi alapja az Mt. 58. §-ában megfogalmazott munkáltatói kötelezettség. A Kúria ebben az ítéletében egyértelműen állást foglalt a tekintetben, hogy az illetményről rendelkező munkáltatói intézkedésben ki kell térni az illetmény egyes elemeinek feltüntetésére, ennek részeként a garantált illetmény összegét is meg kell határozni. A tájékoztatás elmaradása, illetőleg a munkáltatói döntés és intézkedés hiánya vezethet ugyanis oda, hogy a bíróság akként értelmezi a munkáltató eljárását, hogy nem intézkedett az illetmény egyes elemeinek átcsoportosításáról, így ennek részeként a garantált illetmény bérminimumra történő felemeléséről sem.
- [20] A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperes fellebbezésében előadottakkal a körben sem, miszerint jogszerűen járt el munkáltatóként, mivel a felperes teljes illetménye a peresített időszakban mindig elérte, illetve meghaladta az adott időszakra érvényes garantált bérminimumot. A jogszabály rendelkezése alapján ugyanis a garantált illetménynek mindenképpen el kell érnie a garantált bérminimum összegét, tehát az illetményen belül a garantált illetményre vonatkozóan konkrétabb rendelkezés érvényesül. Az alperesnek lett volna a lehetősége arra, hogy a bérelemek átcsoportosításával az illetmény emelése nélkül rendelkezzen a garantált illetmény összegéről.
- [21] Az elsőfokú bíróság a Kúria Mfv.II.10.080/2016. számú ítéletében kifejtetteknek megfelelően foglalt állást, mivel e szerint a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, mintha az illetménye már eredetileg is jogszerű összegben lett volna megállapítva. Az illetmény változatlan összegéhez kapcsolódó jogosultság fennállását maga az alperes sem vonta kétségbe. Ez a jogosultság azonban

nyilvánvalóan csak a közalkalmazottat jogszerűen megillető illetmény összege vonatkozásában értelmezhető. Ebből az következik, hogy amennyiben a garantált bérminimummal kapcsolatos követelés érvényesítésére tekintettel megállapítható, hogy a felperes illetménye egy adott évben bizonyos összeget el kellett érjen, akkor az ezt követő évekre is ezt az összeget kell irányadónak tekinteni.

- [22] A Kúria a 21/2017. számú munkaügyi elvi határozatában (Mfv.II.10.550/2016.) továbbra is fenntartotta a közalkalmazott illetményével, illetőleg a garantált illetménynek való megfeleléssel kapcsolatos álláspontját. Döntésében megállapította, hogy a közalkalmazott illetménye (garantált illetmény + munkáltatói döntésen alapuló illetményrész) és a teljes illetménye (illetmény + illetménypótlékok) nem azonos fogalmak. A Kúria az EBH2016. M.8. számú elvi határozatában kifejtette, mely szerint minden közalkalmazott jogosulttá válik a fizetési osztályához és fokozatához kapcsolódó garantált illetményre, melynek azonban el kell érnie a külön jogszabályban meghatározott mértékű minimálbért, illetve garantált bérminimumot. A közalkalmazott ezen felül részesülhet a munkáltató döntése alapján további illetményrészben is. Amennyiben a munkáltató ilyen illetményelem folyósításáról dönt, úgy a közalkalmazott illetménye két részből - garantált illetményből és munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből - tevődik össze. A továbbiakban illetményként ezek együttes összegét kell számára megfizetni. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a kinevezésben meghatározott illetmény része, ebből következően csak akkor csökkenthető vagy vonható meg, ha ez nem jár a kinevezés szerinti illetmény összegének a csökkentésével.
- [23] A másodfokú bíróság egyetértett a rendvédelmi ágazati pótlékra vonatkozó ítéleti rendelkezéssel is, mellyel kapcsolatban hivatkozik a Kúria Mfv.II.10.442/2016/5. számú ítéletében foglaltakra. Ebben a döntésében a Kúria kifejtette, hogy a rendvédelmi ágazati pótlék számításának alapját a közalkalmazott jogszerűen számított illetménye képezheti.
- [24] A másodfokú bíróság a perköltséggel összefüggésben sem találta megalapozottnak az alperes fellebbezését. Az elsőfokú bíróság a pernyertes felperest megillető perköltséget helyes összegben állapította meg, mivel ítélete rendelkező részében és indokolásában is utalt arra, hogy jelen perben már volt korábban első- és másodfokú eljárás, amely során keletkezett perköltség. Az összecszerúséget erre figyelemmel nem találta eltúlzottnak a másodfokú bíróság, ezért a fellebbezésben foglaltak alapján nem látott lehetőséget az ítélet megváltoztatásával a perköltség mérséklésére.
- [25] A másodfokú bíróság mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [26] A másodfokú bíróság a Pp. 77-78.§ és 80.§-ai alkalmazásával rendelkezett a fellebbezési eljárásban pernyertes felperes perköltségéről, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján a pertárgy értékére figyelemmel.
- [27] A másodfokú bíróság mellőzte az alperes kötelezését a fellebbezési illeték megfizetésére, figyelemmel arra, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentességben részesül. Az illeték összegére vonatkozó rendelkezés a Pp. 24.§ (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával az Itv. 46.§ (1) bekezdésén, illetve 51.§ (1) bekezdésén alapult.
- [28] A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm.rendelet 29.§-a alapján.

Budapest, 2020. június 2.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
kiadó